

142
PASSIONIS FILII DEI
CONTINUATIO.
Proditio Iude, & Salvatoris captura in Horto Oliuarum:
MONITUM,

Potquam Mundus Salvator perfecta cum submissione de Paris si manu calicem acceptavit; illum mox accepit de manu inimicorum suorum. Judas unus de duodecim Apostolis confitit se ducem satellitum, qui caput de manu inimicorum suorum. Judas unus de duodecim Apostolis confitit se ducem satellitum.

Dicitur Iude, & Sacerdotibus Legis, ut hunc Deum-hominem caperent. Discipulus Apostolus ubi sacrilegum iniit consilium perdendi Magistrum suum, illus adit, qui in eis excedens concuraverant, & pauci est ille in manus tradidit, si constitutam agentem vim sibi persolverent. Oblatione hac alacriter accepta a JESU CHRISTI inimici, Judas sceleris caput prepositus fuit turbatorum, & collecti genti, qui armata erat gladius, & fistulas, si forte cum suis JESUS reserveret, nec non facibus, & lampadibus munita, si forte latibula quereret, at tenebrarum beneficio fugam vellet arripe-re. Judas ergo cum hos comitatu egressus sepe, sciens Salvatorem vespere sole in Hortum Gethsemani sepe conserve ad noctem ibi in precibus traducendam, censu non aliud aptius esse posse tempus, aut locum, ut scelus sibi cederet e sententia. Sed timendum era, ne plures ex suis JESUS CHRISTI Vnde non cognoscerent, & ne illi ipsi, quibus cognitus erat tenebris deciperentur. Hec de causa prodiit aliis preceps, cum socios premonuisse illam ipsum, quem oculatus suos, capendum esse, neque illi siquidem locum esse permittendum.

In factum, quod confitit non negligandam Passionis circumstantiam, de quo qui unico Sermonis universam Passionis bifloriam complectantur, aliquas proponere confidantur: qui vero illum in plures sermones, vel meditationes parturunt, quod in pluribus accidit Ecclesiis, ubere invenient suppellefiliis copiam, in sepe latius proferant. Non censua, mibi seorsim afferendo esse Scripturam, Parvum loco, ac Theologorum sententias; quia haec omnia inventari in solo Paragrapho de Loci delectis Afectiorum, & recentiorum Concionatorum, ad brevius tractandum ingens hoc argumentum de Passione, quod unum spissum volueret, si fuisse, ut alia argumenta, pertra-ctarentur.

PRODITIO IUDÆ.

Cum Judas ea præcavisset, de quibus locuti sumus, ad Salvatorem accessit, cumque distixit illi: Ave Rabbi, oscularis ob eum. Discipule infelix, S. Chrysostomus exclamat; qua sunt consilia tua, quod signum confituis, ut tradas Magistrum tuum? (Chrysostom. hom. 48. in Mathe.) Videatur quidem Dei Filius osculum hoc perhorruisse; sed non sine fusa providentia consilio fuisse est, ut prius, quod ab inimicis reciperet vulnus, sibi inferretur a proditore; ut sicut naturaliter proditionem horrestrum, & gravior nobis videtur contumelia, quae ab amicissimo in-fertur; nos docet, se nulla re magis dolere, quam peccati mortis, qui vere sunt proditiones, postquam illius gratia evicti fuimus usque ad dignitatem amicorum, & filiorum tuorum. Quamobrem queritur per Prophetam. si inimicus mens maleficis mibi, & nefarissim usque: rurero una-nimis, & nos mens qui necum dulces capibus eion. (Psal-mus 54.) Si tantum mihi contumeliam intulisset inimicus, illum excusarem; sed tu qui eras unus ex carissimis meis, cum quibus eram cor unum, & anima una; hic meus dolor est, & requiūsum questus mei argumentum. Abiit de Monmorel, & Author Sermonum in omnia Ebita Christianae argumen-ta.

Judas proditio gravissimum intulit dolorem Filio Dei, five speciem proditoris personam, qui elevatus fuerat in partes eorum, qui conjuraverant in periculum Magistrum sui, illus convenient, cum illis agit de pretio vita, & Sanguinis eius; oculos claudit omnibus confidationibus, qui efficiunt, ut alii in officio perseverent, sed aequo animo, de-liberatoque consilio abrenunciari servitio illius, quem jure optimo credere debet Dei Filiu, postquam illum vi-derat tot operante miracula. Hac igitur præmedita-ta fuit proditio, qui ullam prætexere potuerit injuriam, qua a mitissimo, & suavissimo Domino fuerit unquam affectus. Consilium hoc adeo execrabile nequam habuit fuit tamquam imperus ira, vel ultio: sed secreta dolor, quod se frustrum vidit pecunia, quam se percepturum putabat ex pretioso unguento, quod Magdalena super-vatoriis pades effulit, & violentum desiderium jacturam hanc reparandi. Idem.

Mirum non est, Apollolum, qui reliquit Deum, brevi in gravissima sceleris lapsum fuisse; docet enim experientia, eos, qui, postquam illuminati sunt, fidei veritatem, & Evangelica vita perfectionem deferunt, ceteris esse nequiores. Ubi semel Domini jugum excusserunt, nullum fervent modum, ac perstans fontis aquarum viventium, inexplicabili auiditate stitum aquas lurulentas carnis, & mundi. Ita Judas postquam oculos clausi divini lumini, & te. aures verbis aeterna vita; postquam extinxit in corde suo amorem Dei, sepe tradidit demoni, & intra horas paucas ex Apollulo JESU CHRISTI factus est dum illum ad necem querantur. Liber cuiuslibet: Passio: JESU CHRISTI, tempore passus illius.

Judas sublatus ad supremam Apollolatum dignitatem, gratias, & miraculorum dono cumulatus, tandem fit dum gumeni. inimicorum Dei, & ex hoc apice in profundam præcep-tum abyssum. Ad tanti hujus causas adspicere trepidate, ac de

Proditio Iude.

143

ac de vobismetipsis diffidite, & cave potissimum neverbis vestris alios in peccatum pertrahatis. Sed nosmipios diligenter excutiamus, & videamus utrum fontes simus ejusdem criminis, ac Apollolatum. Nam ut quidam Sanctus Pater ait: *Muli Iuda scelus exhortantur, nec sanctorum. Si hac de re dubitas, memento, Dei Filium a nobis possidiri profus peculiari modo; per gratiam, & gratiam hanc, per quam vivit in nobis, pretium esse San-guinis fui, ita ut, cum per lethale peccatum illi mortem inferimus, infelici aliqua compulsi cupiditate, injurya hac non minorum illi dolorem infert, quam cum per contemnum rabie, & furore mixtum traditus fuit Iudeus a Ju-dae pro illa mercede, quam illi primam obtulerit. Author Sermonum in omnia ar-gumenta.*

Quantum dolorem attulit Filio Dei Iude proditio! Ille hunc vocarat, sibique Apollolatum elegerat, ac sexcentis culmulatorum beneficiis; Ilum etiam officio distinxerat, & summa cura erudierat; illum exceperat convivio tunc etiam, cum proditor impius cor gerebat felix tumidum, & conceperat consilium tradendii illum suis inimicis, cum qui-

bus de pretio pastus fuerat, & quem perdere decreverat. Sed nec suauitas, qua ad illum loquitor Salvator amabilis, neque objuraciones, quibus illum peramante corripit, neque nova amoris significations flectere, aut mulcere posunt cor hujus Apollolatum. Adeo ardum est peccatorum convertere, qui singularibus gratis calitus cumulatus fuit, & qui diutius abutitur gratia. Heu! nonne periculum est, me quoque in hoc casu verari, si ego quoque diutius restiter? Deus mi, quam terrible est hoc exemplum, & quantam iure in me ciet formidinem? Heu! quis status sanctior, atque perfectior Apostolatu! Quia vocatio certior, & admirabilior, quam Jude poterat ne aliquis tuor effe a procello cupiditatem, & ab inimici veritutis, quam sub oculo ipsius CHRISTI JESU, & in Apostolorum ficeret? Tamen Judas adeo bene vocatus, in statu aeo-fancto positus, ab ipso JESU CHRISTO in schola Sanctorum eruditus, beneficis ejusdem austus, testis miracu-lorum eius, Judas pervertitur; Judas nequissimum, quod fingi valeat scelus committit; Judas dannatur. Dici neque illi defuisse subdium; JESUS CHRISTUS ipse illi manum tendit; ad illum convertendum eadem utitur vo-ce, que Lazarum de sepulcro evocaverat; eadem sua uti-tur suavitate, itidem illecebris, minis istud; & Judas omnibus his follicitationibus non moveratur: Judas in suo peccato perficit. Heu! Domine, ubi locorum, ubi genitum perfecta fruemur securitate? & quam prætexere libebit caustum non formidandi? O quam difficilis est Disci-puli perverbi converto! Quam vero accidit, ut qui Deofa-mulatus est, qui guttavit Deum, & qui deerrat, quam raro inquam accidit, ut ab erroribus resipiscat! Per Crofis in Spirituali recessu pro una eisq; libet mons die.

Quia suavitate, atque dexteritate divinus iste Salvator adiutus est, ut Judam converteret? Nefaria illius aperit consilia, quia proditorum aperit: *Unus ex vobis me tradi-tum est, sed non potuerit, quia exclaimaret: O scelerissimum noster! quid cogitabis! quid causa est! quid signum proditoris deus!* Infelix discipule, quid agis, quod signum adhibes ad dannabilis hujusmodi proditione executionem? Jam nostri Christiani, osculum fui signum pacis, sincera amicitia pignus. Osculari, quem prodat; fatulat, quem definat vicinum fuzavarizie: illum oscularatur, quem tra-dit morti crudelissimum. O sevis rellenos omibus osculari! (Serm. de Passione CHRISTI.) S. Leo addit. Ne igitur in exemplum infelis amicitie ex lege veteri proponatur factum Joab, qui simulans osculum Amasam complecti, perdidit il-lum. Proditoris, & perfidi nomen aeternum habebit Jude, ad innundum horrorem, & execrationem, quam omnia concipient scula de illius perfidia, & proditione. Item JESUS extremum exigit conatum suum in Jude cor, ut falern animam eius, donec proditor nullum non moveret apud ut perdat eum. Videatur supra bonitas cum ex-temna pugnare nequit. Venit Judas contra JESUM ar-matus perfidia, & violencia, JESUS vero occurrit Judas cum armis sincerissima amicitia. Judas dat illi osculum crudelius quilibet venenato jaculo, & JESUS demittit se ad excipendum osculum profus divinae bontate. Judas Ma-gistrum salvare jubet signo simulata amicitia; & JESUS offert illi sincero affectu eternae salutis illius occasionem: *Amice, ad quid venisti?* (Mathe. 26.) Jude ostendit Filiu hominis eratis? (Luce 22.) Si non amplius me diligis; te ad-huc diligo, & profluo sum aque, ut tibi veniam tribuum, & recipiam eam, quam mihi infers contumeliam.... Nil hil cohære valer pereiōsum. Jude confundit; nihilque mutare valuit infinitum JESU CHRISTI caritatem: ad finem hunc perfidum expectare voluit per Deo dignam pa-tientiam, illumque ea excepti benevolentia, qua aliud quodlibet cor flectere posuerit; Amice, ad quid venisti? Hoc ab eo querens, ab illo non exortabar veritatem, perinde ac illam ignoraret; sed tantum ut ille hanc fibram dice-ret, & locum haberet osculus suum cogitandi. Ita Judas Salvatorem osculari, & Salvator illum amice recipit, ut hac amoris plenissima objurazione in se reverum faci-ponit. Ex Meditationibus Paris Norveg. de Passione, & Ho-millis Abbatis de Monmorel item de Passione.

Crudeliter in hoc homine fuisse animam credendum est, ut ad hunc favitatem excelsum pertingeret: cum enim igno-rare non posset, quanto odio Scribe, & Principes Sacer-dotum illum perlecebarunt, fatis praedocerbat quo mortis generare ab illis esset afficiens, neque ignorabat quem in sepius ambo se illis præberet furoris eorum ministrum. Testis etiam fuit, quibus exceptus fuerit contumelias, postquam & dedit illis signum capendi illum; vidit illum tamquam

Dei Filii
exprobare
nobis pos-
tulat, quod
Jude.

*Exemplum
Feritudi-
nis.*

mutata agendi ratione, oblitus infirmatum humanarum asumit Dei fortitudinem: discipulos suos confirmat, & obvia inimicis occurrit: *Surgite, eamus: ees appropinquavitis qui me trades.* (Marth. 26.) Videat quomodo cor istud tristitia confectum, timore perculsum, suspecti muneri difficultate perterritum novum induit robur, animumque ut modo aducter provocet, quidquid paulo ante efficeretur, contremisceret. Ita palam ostendit esse timor, fuge, horris, tadiquie sensus, quibus cor eius affutabatur, non nisi appetitus motus suis, in quorum partem non rati, non voluntas accesserat; cum desiderium, quo modo ferunt ad mortem pro hominum salute obcedunt, voluntas est firmitatem misericordiam efficere. Ego sum. Sperate fidèles famili, & consolamini in adversis, & arumnis vestris; Deum quippe protéctorem habetis; & inimici vestri non sunt nisi homines, qui vobis noscere non possunt, nisi quantum Deus illos imperficit. Ex pluribus Auditoribus,

ad mortem pro hominum salute obeundam, voluntas est firma, constans, & absoluta, certumque consilium, quod omnes horrores mortis avertere non valuerunt. Heu! Christiani hic hominum ingenium, & imbecillitatem agnoscant. Ubi aliquid aggredendum est propter Deum, propter illum cultum, & gloriam, tadio affiscimus, animus despontamus, & si cupimus honestum, imperfecta sunt desideria nostra, & voluntas dimidiata, propter quam eodem fere tempore incipiunt, & excepta relinquentur; cum econtra ubi de re agitur nostra, tunc tota ardore ferimus, omnes rumimus moras, omnes infingimus obices, omnesque officii nostri confederationes negligimus; manifestum argumentum modici amoris, quo Deum preoccupamus, insinuare desiderii, quo verum bonum nostrum confestamur. *Auctor sermonum in omnia argumentum.* In alleluia de Pascione.

prosternit, nunquam fructuros, nisi illis manum praebuerit. Hoc agit, ut docet sequentes se, nihil posse vim, aut dolum contra se, illos frustra fuisse omnibus viribus, frauduloso uleros, nisi seipsum traduceret illis; & nisi vellet ipse vitam profundere, nemini tantum futurum fuisse robur, ut camdeam auferret. Ex *Meditatione P. a Ponte in Passione.*

Petrus zeli sui impetu correptus, Pontificis servum percuferat; sed statim illum coarquit Salvator paucis verbis, I fed gravibus, quibus cum lenitate mixta erat severitas dixit: *Converte gladium tuum in locum fumum: omnes enim qui accepterint gladium, gladio peribunt:* (Matth. 5.) hinc est, omne homicidium meretur mortem. Ex quo videmus quantum Salvator abhorret a fratribus ultioribus, in iis quae ad

Dei Filius Quamquam Salvator permettere decrevisset, ut capere-
bendetur, censuit tamen opera pretium se facturum, si antea

fur, centus tamen opera pretium te factum, in ante
divinam potestem suam probaret. Apofolis, qui adhuc
infirmi erant in Fide, & per illos omnibus ostenderent,
humanam nequitiam per se nihil posse adversum illum; se
magis adstricatum esse vinculis caritatis, quam inimicorum
fuerum; & passionem suam effectum esse potius amoris sui,
potiusquam humanæ impotentias; sed ut inexcusabiles effe-
ret omnes, quicunque ad illum capiendum assererent; ut
ab illis exorteretur confessionem inutilitatis virium fuarum,
ut illos compelleret ad agnoscendum scelus, quod patra-
bant, & ad illius possidentiam; statim ac dixerunt, se
quarere JESUM a Nazareto, respondit: Ego sum. Quod ver-
bum adeo sicut potest, ut Judas, Pharisæi, milites, li-
stores simul prostrati fuerint in terram, quasi iusti fulmi-
ne percussi. Poterat quidem, si voluisset, tunc JESUS
CHRISTUS recedere, vel alius quodvis operari miracu-
lum; sed fatis esse arbitratu, ita illis suam ostenditae po-
tentiam, permisit, ut consergerent; cumque iterum per-
contauerat eum, quem querarent, cisque se eum respondid-
set, verut, ne quem ex Apofolis suis lacessere auderent.
Divinus Pastor in tanto periculo suo non defervit curam
gregis sui. Profecto Apofolii nulla affectu fuerunt injuria;
neque illis minus intentio, quod in tali occasione mirum
videtur: Liber ei simulus: Passio Domini Nostri.

Judas, qui nocte tertiu tuavilimis verbis, quibus mundi Salvator recent illum vivi dedit illi facilius

Saluator antequam ostendat inimicatum , quam habet quatenus hominem ; detegit primum fortitudinem , quam habet quatenus Deus . Profecto illius effectus innoterunt satellitibus , qui ad eum capidunt acceperunt , idque unio verbo : *Ego sum* ; neque enim aliquid ulterius questum est ad eventendos eos , qui illam se vestigia armis , & armatorum numero parabant . Quenam hominis imbecillitas ! que Dei potentia ! quis duxor exercitum , quis imperator suos hostes verbo stravit ? Salvator loquens potenter videatur , quam omnes terrarum fortissimi ducis bellum inferentes . Ita est . Verbum aterni Patris , per quem facta sunt omnia , & qui omnia delere potest , qui omnia ex nihilo crevit , & qui omnia in nihilum potest redigere . Principes , & invictissimi copiarum ducis nihil proficiunt minus jastantes adversus hostem sibi resistentes ; visuna auctoritatem illius conciliat . Sed virtus Dei est in voluntate ipsius , & voluntas in verbo , quod fulmine , ac tonitru potenter est . Videat enim quomodo soli vocis illius tono , Milites , Pharisi , Principes Sacerdotum evantur ; quod locum praebevit S. Augustino exclamandi : *Sicut facies judicatus , qui hoc fecisti iudicandus* ? (August. tral. 112. in Ieron.)

Quid acciderit Salvatori apud Annam, & Caipham: 147

convenienter. *Auctor sermonum in omnia argumenta in alioquin prehenderentur.* Mirus humanæ imbecillitatis effectus ! qui secundum Tertulliani locutionem in pace vici fuerant de Passione.

Miram fane est, hanc adeo honestam, & generosam
agendi rationem, qua uferat Salvator, ultro se offens,
immo & miracula patratus ad offendendam inutilitatem
curarum, quibus uferunt inimici, ut illum capen-
tiam: mirum est inquam, hanc agendi rationem nequam
strenui tecumq[ue] locutorem in p[re]dictis sententiis
tamquam leones, in prado cervis similes expav-
escunt; disipuli, qui videbant adhuc Magistro suo,
qui promiserant se potius mortuor[um], quam cum abren-
tiaret: ubi illum caput vident, turpiter fugant capescunt,
& cum derelinquerint. *Ere collina ac fuisse omnes.* [Matth. 26.]

Mirum fane est, hanc adeo honestam, & generosam agendi rationem, qua usus erat Salvator, ultro se offens, immo & miracula patratis ad offendendam inutilitatem curarum, quibus usi fuerant inimici, ut illum capere; mirum est hisque, hanc agendi rationem nequamquam militum animos flexisse: qui, quin miserant, inaudita strenui tamquam leones, in prælio cervis similes expavescunt; discipuli, qui videbant adhuc Magistro suo, qui promiserat se potius morituros, quam eum abrensiarent; ubi illum captum vident, turpiter fugam capescunt, & eum derelinquent. Et resiliunt se fugientes omnes. (Matth. 26.)

Mira fragilitas ! Omnes Apostoli videntes Magistrum Confidere suum in militum manus incidisse, despondent animum ; foliorum propositi sui obliviscuntur, rati proculdubio, ipsum eo in fugia statu non posse ultra ipsius open ferri. Memoria tot Micalucorum, quorum testes extiterant, tot lumen, quae acceperant, tot praedicationem, quas audierant, tot gratiarum, quibus cumulati fuerant, eo utique ut postquam JESUS eorum pedes eluerat, illos fuc etiam corpore saginaret, momente oblitteraret, & corum fugam effici turpiorem. Haccine sun promissa toties ingeminata vitam pro illo objicendi? Thoma, ubinam et tuarum promissionum effectus? Eamus & nos, & moriamur cum illo. (Luc. 11.) Petre, ubinam illa fortitudo, de qua gloriaris, cum nulli era pericolo obnoxius: Paratus sum tecum, & in carcere, & in mortem ire. (Luc. 22.) Heu !

Prædicter Apostolis suis JESUS scriptum esse: *Potestiam Pastorem, & præfigerunt oves.* [Mat. 11, 24.] Cum milites capiunt Iesum Christum, eumque vincunt, S. Chrysostomus inquit, nondum Discipuli fugam arripiunt; sed ubi videant illum non solum non relutantem, sed ex ultra effe-

rum illum non solum non relinquentem, sed et ultra offere-
rent, ut caperetur, reliquerunt illum; & feso fugi-
derunt: Et relito ex fugientibus. (Zachar. 13. Matth. 26.) Cum
nullius difficultatis opus esset illos comprehendere, quam-
doquidem in horto erant conclusi, nemo illorum detenus
fuit; quoniam Dei Filius prohibiens, ne milites illis ma-
nus inferrent, ipse illorum vinxerat manus antequa-
tus ab illis vincerentur. Sed ubi conplexerunt JESUM
CHRISTUM sometipsum tradidisse in manus inimicorum,
arripiuerunt fugam, ne ille permitteret, ut ipsis quoque com-
pita res est; ut nostram p̄ nos nobis ferre debeamus infidelita-
tem, non amplius promissum nostrum remittimur.
Insignis est vanitas in hominum amicitia confidere; insignis
est cæcitas desplicere Deo, ut placeas amico; insignis
imbecillitas est de hominum conqueri infidelitate, cum
videamus Dei Filium ab his derelictum, de quibus per
quam optimè erant benemeriti. Vobis autem, qui per
feceris vestra meremini, ut a creatura resbum omnibus, Deo-
que ipsi derelinquamini, ab amicis vestris relinquiri dile-
bitis? P. Noctis in Meditationibus de Passione.

QUID ACCIDERIT SALVATORI
APUD ANNAM, ET CAIPHAM.
M O N I T U M.

DEI Filius ita captus, & contumelias afflictus ab hac militum manu ducitur, & sifflit coram iudicibus, qui impatiens coniuratiois initia prestatobant effectum, & quia nocte eadem questionem habere incepimus. Dicitur primum, vel potius rapitor magno cum tumultu Ama domum, ubi omnes conve-nerant, idque honoris ergo, quem Caiphas Pontifex anni illius deferre voluit sacerdo suo, qui illum ea in dignitate precesserat. Invenimus est, utramque questiones, irriptiones, ignominiae, qui Salvator tota no-
cta illa passus est, illi subiusta fuerint parvus apud rationem; ceterorum Evangelistarum, qui fusis lo-
quuntur de iis, que domi Caipha acciderant, immure videntur, illum obiter tantum apud Annam
fuisse; quam sententiam amplectemur, & prolixius videbimus, quid pertulerit JESUS tam a iudicibus, quam a
satellitiis, & servis, quorum fonsque nocte illi ludibrium fuit.

Magnum
estimatio-
nem excep-
tiū creare-
tur, Dei qui fa-
cere est universo-
rem, Iudeus, satis
est apud
ministratores
ad illius
venditum.

Satis magna indignitas erat, supremum viventium, & mortuorum judicem coram nocentibus iudicis prodifice, & Dominum Universorum subditum suile iudicio creaturarum suarum, quin de tribunali in tribunal trahendus esset, traditus odio, & iniuritati apertissimum inimicorum illius. Sine stupore cogitari ne potest unicum Dei Filium, Solum iustitiae, & Sanctitatem ipsam, coram qua natura omnis contremiscit, ad cuius vocem se pulcro reficiunt mortuos suos, mare mulcet fluctus, Caelum, terra, & infernus fine resistititia obediunt; cogitari ne potest, inquam, hunc hominem Deum, postquam toredit suis divinitatis monumenta, manibus revinxisse, & habitu rei, rapi ad iudices, de tribunali trahi ad tribunal, quin divinorum consistoriorum profunditatem admittantur.

illum qui accusabatur: *Omne Consilium querens falsum testimonium contra JESUM, ut cum mori ita debet.* (Matth. 26.) Judicium officium est audire, & ad examen revocare facta, que proferuntur si hic autem actorum persona induunt, & hoc pacto necessarium consilium suum, & innocentiam illius, quem persequuntur, aperient. Judices isti se actores constituant, ex actoribus testes, ex testibus calumniatores, falsa quazunt testimonia, & inventire non possunt. *Et non invenerunt.* (Ibidem.) inquit Evangelista. Non defuere quidem falsi testes, sed inter illos non constituit, & convenientia testimonia non erant. (Matth. 14.) Et quamvis tecet accusatus, tamen satidis ad illius justificationem sua clamat innocencia: *Molitor in libro, cui testimoniis Myrra.*

remur ! Salvator hic patiens , & summa cum mentis tranquillitate sicut se ; non querit elabi ex iustitia manibus , vel ut melius dicam , ex prava accusatorum , & iudicium suorum voluntate , a quibus ita contemnitur , ut ne dignus quidem habeatur , in quem aliqua iudicii forma serueretur . De jure illi dicendo ne agitur quidem ; hi judices iniuriantur in id unum intenti sunt , ut usus satisfaciant odio , quo contra illum flagrant , qui ubique afficitur consumelia . Ex libro , cui titulus : Passiones Domini nostri .

^{Quam terri-} e non valuerunt spiritum avaritiae, qui illum suadebat, ut veneraret Dominum suum? Liber Passione Domini nostri. Vix ex horti agoni Salvator evaserat, cum prospexit diuinam re-cepferat potestatem in corpus, & animam IESU CHRISTI, sed pro hac supernaturali potestate aliam exercebat profusam faciem, & plenam impietatem. Sacerdotem iam initium erat, habebat potestatem sacrificandi in aula Agnum Dei, & per prodictionem, quam moliebatur, in hac adorabili victimâ, diabolica potestate uebatur immolans illum furor Iudiciorum. Quid monstruosius, quid enormius si-ge potest? Verum si Apostoli hujus nequitia infans fuit in ausu, non minus cæx est in commercio. Quæ enim cæxi-^{ta}triginta denariis vendit illum, qui futurus est totus mundi Redemptio? Si fuisse Jude aliquis prudentia radius, illum etiam prudenter tantum, que reprobata est, filiorum facili, æstimeset Dominum, si minus tanti, quanti erat, salem tanti, quanti poterat. Vides Judos, qui sumptibus parcer, nobant, ut perderent illum, de eorum oculo proficeret; & vendens illis caro preio volupatem sacrificandi, inveniens ipse, unde inflammat suam exploreret cupiditatem. Sed illum sua cupiditas perturbabat, & omnimenti illius lumina extinxerat. Audite illum cum Ju-^sdi loquenter: *Quid vultis mihi dare?* (Matth. 26.) se subi-^{script}cit curio arbitrio, ut S. Hieronymus animadvertisit: & illos constitutus judices meriti IESU CHRISTI: *Christum, quæ-^{re}ris mense in emonium ponens affirmatione.* Vulgaris ser-^{mon}orum pretium erant triginta denarii; Hoc, sibi dari pos-stulat. Ah! perinde! S. Augustinus exclaims, quid agis? IESU CHRISTUS salvare te vultumque vita sue; tu vero illum quamvis Deum pro vili vendis pecunia? Illi vita-^{re}sum daturus est pro te, & tu illum pro nihilo tra-^{dis}. P. Burdallus ab Mysteriis sermonis tertio de Passione.

Quoties Auditor mihi, eodem tempore quo Salvatorem la-^{bor}tori tibi id celis, interius id dixit tibi, quod Jude: Amice, quid agis? & quotes aquæ durus ac Judas, aque tuis excusatibus cupi-^{dictibus} aures huic amanti reprehensioni obstruxisti? Ju-^{de}dam illius oficium est, & hoc oculum, S. Leo inque-^{stus}, que eidem in Calvarie pectus aperuit. Et S. Ambro-^sius verba faciens de proditoris hujus perfidia, & impu-^{nitatem}, ait illi: *Amaris pignus vobis insignis? Curtales officio-^{rum} fundi? instrumento pacis moriens irragis?* Discipulus Ma-^{gistrum}, servus Dominum, electus auctorem tradis? (Ama-^{lib. 9. in Lue.}) Idem.

Ut salutaria hauriamus documenta, ex laplo infelicitis hu-^{castra}, & quis discipuli, fatus est intueri initium, progressum, fuc-^{ecce}sum, & quis his ap-^{pro}ductis, & quotes aquæ durus ac Judas, aque tuis excusatibus cupi-^{dictibus} aures huic amanti reprehensioni obstruxisti? Ju-^{de}dam illius oficium est, & hoc oculum, S. Leo inque-^{stus}, que eidem in Calvarie pectus aperuit. Et S. Ambro-^sius verba faciens de proditoris hujus perfidia, & impu-^{nitatem}, ait illi: *Amaris pignus vobis insignis? Curtales officio-^{rum} fundi? instrumento pacis moriens irragis?* Discipulus Ma-^{gistrum}, servus Dominum, electus auctorem tradis? (Ama-^{lib. 9. in Lue.}) Idem.

Jude avari-^{us} est, ut illum a propito dimovat; fratra illi familiariiter aperit, se ab illo proditur; fratribus portendit illi poenam reprobationis. Nihil eum movet. A cœna re-^{cedit}, conventus Principes Sacerdotum, cum illis pacificatur; fit satellit duotor, Hortum ingreditur, accedit ad JE-SUN, illum salvare jubet, complectitur, illum osculo de-^{signat}, & prodit. Amice, ad quid venisti? Oculo Filium ho-^{minis} tradis? Quid me salvare jubes, ut prodas; amplecte-^{ris}, ut perdas? Hac fuit amabilis oburgatio, qua illum arguit Salvator, sed in irritum cedunt omnes oburgatio-^{nibus}, & suavitatis, cum qua illas comitatur, nullam in avaro-, & venali corde impressionem efficiunt. Cur? quia ad animum obdurandum, nihil aptius est avaritia. Ubi hac do-^{minetur} semel, nulla est amplius amicitia, nulla fidelitas, nulla humilitas. Statim omnium oliviferas officiorum; turpissimum torpidum arietescit; aneam animam objicit ac-^{rimis} amicis, simulis, & honestatis. Idem.

Nec tanta succincoemusira, fideles, in Prodigio disci-^{pulam}, ut nulli locum aduersari nosmetipso permittamus; ecce enim quid parte in nobis quotidie inexplicabilis cupi-^{ditas}. Diversi nos facit, & omni sensu carentes, non in ini-^{terfici}ta solum, verum etiam in proximi excidio, conjunctio-^{nem} ex cæsareo, ex criminis ocre, quo magis voluntariam; nos adducit ad indigna patrandâ, quo nos perpetuo rubore suffundere, nisi illa nobis suadens omnem eubensentia lo-^{cum} auferret. *Quid vultis mihi dare?* (Matth. 26.) dicitur in Mondo, in Mondo inquinam, in quo maxima honestatis ratio haberi videatur. Quid vultis mihi dare, & illum de medio tollam, & hunc honori vestro immolo? Fuit ha-^{spes}, & specie utilitas nullum est negotium, quod nona transfigatur; nulla, quæ non opprimatur innocentia; nulla, quæ non prosterat, & sustineat violentia, & iniustitia. Ex quo suppetit homini, unde largiatur, scelerum omnium profissionem adquirit; nunquam enim defuit ministrum, qui illi subseruant, & qui incæsantur dicunt illi: *Quid vultis mihi dare?* Quot violata amicitia per turpissimas conven-^{tiones}? quæ domestici venundati per avaritiam famili-^{arum}; quæ pueri se privari pretio unguentorum, & ex-^{al-}latis, qui vix percipi valent, nos trahit in aliquidum sceleris abyssum, & nobis id evenit quod Jude, qui inex-^{pli}blem actus avaritia vendit sanguinem, & vitam Magi-^{stri}, Deique sui augeante triginta. Illud vero admirabilius est, iusto, acce terribili judicio. Dei eos, qui huiusmodi habitus contrahunt in scelere, plenarum ab uno ad alterum extremum migrare de statu sanctitatibus ad effusorū li-^{centz} professionem, & extremam impietatem. Itaque quo-^{tidiana} ferit ostendit experientia, eos, qui devotionem ex-^{colere}, qui sapo ad Sacra Mysteria accedere conve-^{nuant}, vel qui a puro fæso devoverunt altarium cultui, si illos sua penitentia professionalis, vel in uitium aliquod in-^{cidenter}, eos plerumque summa cum difficultate ad fugem reverti. Et constat ratio: cum enim Dei cultum deferuerint, vicissim defert illos Deus, & mox suum magis in-^{dociles}, magisque rebello lumina cali, & minus pares, quæ de suo errore resipiscant, & sinceras converionem ag-^{rediantur}, ita ut doceat S. Paulus non desesse quamdam impossibilitatis speciem, quod illos unquam vere peni-^{teat}. (Ad Hebr. 6.) Idem.

Non aliunde melius quam per Jude exemplum intelligere possumus, quoque habendi desiderium impellere va-^{leat} animam cupidam. Prolior hic dicitur avaritia, quæ infamis, ac fordidissima vocari potest. Est enim discipulus, & discipulus beneficis cumulus, proditor Magistri sui. Hoc cadentis infidelitas in servo horrorem ciceret; quid igi-^{tur} in amico, in familiari, in Apolito? Mirum! S. Chrys-

Vilescit in hominum ætimatione Deus, cum in oculis Dei homo sit adeo preiosus; quandoquidem vult vitam, totumque sanguinem suum premium esse redemptoris illius! Heu! hic homo Deus, qui eouique contemnit, ut venest pretio mancipi, multo pluris animam nostram faciendam esse duxit, quandoquidem ad illam salvam faciendam tra-^{dictum} fecerat. *Autem Sermonus in omnia argumentum.*

Misi persuadeo, Auditores, fore, ut iustum concipiatis indignationem contra perfidum hunc, & ingratum, vobis oculos flattens Apololum, qui ductorem se præbet ini-^{micis}. Magistri sui; & proditoris, qui amici nomen, ha-^{bitumque} simulari, qui eum osculari perdidit illum, tunc etiam cum ille, quem ipsius non fallit perfidia, am-^{cum} vocat recipiens flagrum oculum, quod perfidus hic adest præberet. Sed detestabilis hujus proditoris memorie parcamus; & quandoquidem Salvator dignatus adhuc illum amicum suum compellare; & polquam Magistri sui vitam venundedit, ita infelix est, ut tradat suam desperationi, quasi non posset animam efflare manu, quæ sua turpior est. Sed nominis eius parcentes, crimen horreamus, & excrevemus exemplum, quod nobis reliquit; ille enim docuit homines hoc abominabile commercium, quo singulis diebus Deus vendit nauci. Heu! Jude nomen ex-^{crat}ramur, & nonmet imitaris felicis ejusdem non animadvertemus! etiam nonne quotidie pro turpi lucello, & fluxa vo-^{luptate}, vita, & Sanguis Salvatoris venit? Ecce cum grave peccatum admittitur, nonne id est dicere demumis cum Ju-^{de}: *Quid vultis mihi dare?* & ego vobis cum tradam? (Matth. 26.) Dicam ne a misericordia Salvatoris Sanguinem minoris fieri, quam a Judas factus fuerit? cum enim Judas resultat illius pecuniam, quam in proditione premium receperat, religione fibi verterunt, illum in profanum usum aliquam adhibere? Non licet nobis misere in Corbanam, quia premium San-^{guinis} est. (Matth. 27.) Sed quia in re utrum homines pre-^{dictio} Sanguinis J. C. videlicet gratia? Nonne illum sacrificium, & postquam illius duritatem imitatus fueris contra omnia divina bonitatis confilia, postquam, ut ille, contemptus Dei misas, atque illecebras, Deum hanc iniquitatum ultorem nequaquam traditurum te desperationi; vel te tibi fallaciis penitentie specie illuditem in justitie ipsius manum est prolapsurum? Idem.

C A P T U R A S A L V A T O R I S I N H O R T O.

Primus effectus proditionis Jude fuit captura Salvatoris in horto Olivarum. Cum sciret Salvatorem vespere in oratione Gethsemani fecerat confusile, ibique noctem in Oratione traducere; censuit locum, ac tempus aptus esse, ut ibi facias, quod machinabatur adimpleret. Ig-^{norans} clam Pharisæi quibusdam & ingeni armatorum ma-^{nu} urbe egrefus est; & quoniam præidebat omnes præcau-^{tiones}, vimque ipsam inutiles futuras, nifi JESU CHRISTUS permisit eo capi, illos admonuit, te tunc promissi fidem illis præliterare fuisse, ubi illum in manibus eorum tradidisset. Liber cuius titulus: *Passio Domini Nostris.*

Sacerdotum Principes certiores facti erant amabilem Salvatorem folam eum cum Discipulis suis in loco sepul-^{to}, ubi nullum sperare poterat fidibus. Tamen quan-^{rum} re de re haec non ambigerit, quidquid domiñicorum erat apud Pharisæos, & legi Doctores armi capiunt, atque socias vires conjungunt cum integrâ Militum coorte; & in conductum locum proficiuntur. Arbitramini fortasse hoc esse humanæ prudentiae confilium: & in summo, quo ardebat desiderio potundi JESU CHRISTI persona, non omnino iniustius fuisse illum præcautionem: tandem enim homo callide elabi potest, & sepe permisit quætentibus illum, potissimum vero tenebrarum ope. Errorem aliquem vereri debebant; immo poterant pro illo capere aliquem ex discipulis ejus. Verum non ita. His effectus est cæsarius eorum; sapienter in illius capienda confilium.

Quid ad nos tu videris? Ille modo in manibus nostris est; tuum videare est, quid tibi faciendum sit. Ita peccatores, qui, ut in dicam, viderient animam suam demoni, fructu confitebuntur: *Peccavi tradens Sanguinem Iustum.* Sed quid Jude responsum fuit?

Quid ad nos tu videris? Ille modo in manibus nostris est; tuum videare est, quid tibi faciendum sit. Ita peccatores, qui, ut in dicam, viderient animam suam demoni, fructu confitebuntur: *Peccavi tradens Sanguinem nostrum.* Recepit pecuniam, voluptes, honores, decora, indignam mearam iniquitatem mercede; reditæ mihi animam, quam tradidi vobis, & supremum bonum, quod vobis reliqui.

Quid ad nos? respondebant illi; tu videris. Tu nobis hanc animam vendidisti, tu illius premium in vita tua receperisti, lucrum illud, ultionem, voluptatem, inmontaneam oblationem; hac fuit merces tua; ad nos vero quid attinet quid tibi sit eventurum. Hoc tuum est; tibi ad libidinem tuum confile: *Tu videris.* Sed non arbitrabar, ideo in nullam redditus spem interitterum. Quid non arbitrabis? Nonne tuum erat videare quem contra inires? Quid ergo nobis faciendum est fideles? Ad iustum hanc penitentiam evitanda recipiunt fuit peccati exitus, & cogitationes cogitationes? quis prohibebit illum, ne vos præverat? Sed venit hora præstita, qua fæmetipsum tradere debet in manibus vestris & sepe furio vestro subi-^{cerat}: *Nunc est hora vestra, & pisebas tenebrarum haram.* Sermo M. S. de Peccato Parr. Stephan Chamillard.

Si Dei Filium consideravimus inter infirmatissimas notas, quibus propter amorem nostrum se subiecto dignatus est; si Salvatoris propter mecumque tenetum hominem post nobis offendit: nam reporte

Hodoy Bibl. Conc. Thol. de Mijster. Tom. I.

Tempus, & locus que Salvator in horto Olivarum vespere in Oratione traducere, censuit locum, ac tempus aptus esse, ut ibi facias, quod machinabatur adimpleret. Ig-^{norans} clam Pharisæi quibusdam & ingeni armatorum ma-^{nu} urbe egrefus est; & quoniam præidebat omnes præcau-^{tiones}, vimque ipsam inutiles futuras, nifi JESU CHRISTUS permisit eo capi, illos admonuit, te tunc promissi fidem illis præliterare fuisse, ubi illum in manibus eorum tradidisset. Liber cuius titulus: *Passio Domini Nostris.*

Tempus, & locus que Salvator in horto Olivarum vespere in Oratione traducere, censuit locum, ac tempus aptus esse, ut ibi facias, quod machinabatur adimpleret. Ig-^{norans} clam Pharisæi quibusdam & ingeni armatorum ma-^{nu} urbe egrefus est; & quoniam præidebat omnes præcau-^{tiones}, vimque ipsam inutiles futuras, nifi JESU CHRISTUS permisit eo capi, illos admonuit, te tunc promissi fidem illis præliterare fuisse, ubi illum in manibus eorum tradidisset. Liber cuius titulus: *Passio Domini Nostris.*

Tempus, & locus que Salvator in horto Olivarum vespere in Oratione traducere, censuit locum, ac tempus aptus esse, ut ibi facias, quod machinabatur adimpleret. Ig-^{norans} clam Pharisæi quibusdam & ingeni armatorum ma-^{nu} urbe egrefus est; & quoniam præidebat omnes præcau-^{tiones}, vimque ipsam inutiles futuras, nifi JESU CHRISTUS permisit eo capi, illos admonuit, te tunc promissi fidem illis præliterare fuisse, ubi illum in manibus eorum tradidisset. Liber cuius titulus: *Passio Domini Nostris.*

Tempus, & locus que Salvator in horto Olivarum vespere in Oratione traducere, censuit locum, ac tempus aptus esse, ut ibi facias, quod machinabatur adimpleret. Ig-^{norans} clam Pharisæi quibusdam & ingeni armatorum ma-^{nu} urbe egrefus est; & quoniam præidebat omnes præcau-^{tiones}, vimque ipsam inutiles futuras, nifi JESU CHRISTUS permisit eo capi, illos admonuit, te tunc promissi fidem illis præliterare fuisse, ubi illum in manibus eorum tradidisset. Liber cuius titulus: *Passio Domini Nostris.*

Quamvis Caiphas praesertim crudele conceperat odium contra JE-
phae in J.C. S.U.M., contra quem non occulte suam protulerat senten-
tiam in Confilio, quod habuerunt Principes Sacerdotum; ut videntur, quid ex ipso faciendum esset, ut prohiberent
populi affluentem, novum hunc Prophetam sequentem;
Expediit unum hominem mori pro populo; & omnibus in occa-
sionibus pra se cerebat odium internecum in illum, cu-
jos auctoritatem, & estimationem pati non poterat, &
quem pseodo Prophetam vocabat; quam ob rem nullum
non movit lapidem, ut eum perderet, omnes illius actiones in deteriori sensum deterrores. Nullum vehemen-
tius, Auditores, est odium illud, quod diuina peperit
zelotypia; tunc enim omnia, que bene verunt inamicos,
nos exasperant; dignitas, locus, in quo est, efficit, ut
rumpant inuidia; & laudes, quae illi defundunt, tela-
funt, que invidient cor laniant. Sed autem dicere hoc
hac virtus nullibi magis metuendum esse, quam ubi agitur de
doctrina, & Religione; tunc enim invidienti judeo vide-
tur sacrificandi inuidia sua adversarii sui honorem, &
exstimationem; & cum maximis quibusque sceleribus zeli
fucus allinuit, nulla est calomnia, nullus dolus, qui in-
tentatus relinquitur, ut huic satisfiat cupiditate. Hoc in-
vidiz demone Caiphas agebat contra Dei Filium: is
qui videbat oculis auctoritatem, quam ejus doctrina cum
vita sanctimonia, ac miraculis conjuncta illi pepererat,
cogitab fecum, hanc illius celebritatem officere gloria
Synagogae, cuius erat Caput, ita ut nascit sit arte pri-
vata commoda ita cum coniunctione conficiendi, ut ex-
cidit omni Propheta Jampridem moliretur. Sepe illi of-
ficiat auctoritas; illam arripiit, & se auctorem, & judicem si-
mul constituit. Id unum agitur, ut sceleru adinvenientiam
ad dissimilandam injunctionem, & quadam formam judicii
ad speciem tundam. *Idem.*

Caiphas Inhaber
Salvatorum
interrogata. Quemadmodum Caiphas in habenda quaestione non qua-
rebat veritatem, sed colorum, quo illum veluti sedicio-
sum traduceret Romano Praefidi morte puniendum; ejus in-
terrogatio ad duo capita referatur. 1. Quanam ejus in-
fet doctrina, & utrum esse posset perniciose; quandoquidem
erat nova. Nihil de miraculis attigit; hec enim fa-
cta erant, quae inimici silentio obvolumi cupiebant; quo-
nam palam causam illius perorabant, & certe erant ar-
gumenta sanctitatis illius, non secus ad divinitatem. 2. Al-
terum caput erat de discipulis, qui fequebant illum, &
quem in finem illos fecum deducerent; JESUS CHRISTUS
figulari cum modis respondit; quod primum, se de do-
ctrina sua non esse interrogandum, nam sicut palam fue-
rat locutus in Templo, vel in Synagoga: proinde cum ma-
gna fuerit conuentum turba, quae illum docentem audie-
rat, ab illis quievendit, utrum aliquid ex ore ejus au-
dierat, quod auctoritas advertere. Responso
hac judicii perditio os obstruxit; & ostendit illi facti negui-
tationem; nam plura, ea quae satis validia habere debet, argu-
menta, vel suppositiones gravis aliquid in re criminis, an-
tequam illum capi jubet; cum est contra fana eset ejus do-
ctrina, & vita irreprehensibilis. *Abbas de Monmire ex parte.*

Vix Salvator sapiens hanc edidit responcionem, cum
nos ex militibus, qui prope illum erant, seu ut openo-
ret curia, cui riplomo illa negotio facebat; seu ut
zulum suum profiteretur, impedit gravem alapam, qui
aliquis ex eo ceteri illius importunitatem corriperet. Angeli
quidem hujus testes contumelie fremunt pro horro, ne-
quale pectoris huius acutissimum brachium, a quo va-
pulat JESUS; sed vestra etiam recognoscere sceleru, que
debet illis zelos ad uincendum injuriam; fed cum du-
minus fener trahiderit inimicorum suorum potestati, vi-
detur vinxisse malum Beatorum Spirituum. Alapa haec aula
totu personis, & insolens impi satellitis audacia plau-
sibus excipitur, & in solis blasphemias protulisti, tot sunt colaphi, quibus adorabilem Filiu Dei
faciem percussisti, ex S. Bernardi sententia. Hoc vere
supplicum erat, quo olim puniri conuenerat, cum ali-
quis non praefaret obsequium summi viris debitum, ut
conicere est ex Salvatoris responcione ad eum, a quo fuer-
at perculsus: *Si male locutus sum, testimonium perfide de-
molo;* (Jom. 18.) & si aliquo verum est, quod S. Chrysostom
minus inquit, Salvatorem pati voluisse non solum generatim
proper sceleru nostra, sed etiam illa singulatim expiare
propriis, & peculiares penas: exempli gratia, impudici-
tias nostras flagelli, & spinis; intemperiam amaritudine-
& felle, & si de reliquis supplicum, quod pertulit
pro verbis lacrivas, projuramentis, atque blasphemias con-
tra debitum divina Majestati reverentiam, sicut contume-
liosa alapa haec, & alia, quae funesta illa nocte recepit,
Autor sermonum in omnia argumenta &c. in allegoribus de Passione.

Jure Tertullianus aferit, Dei Filium naturam huma-
niam assumendum nihil de homini assumpsisse impati-
tia: *Nihil de impatiencia hominis imitatus est.* Homines enim
suope ingenio agere suistit illatas sibi injurias, idque
satis questibus, & murmur significant: nec minori cura
suam exstimationem tuentur, ubi injuste impetrant. Tu
vero Salvator omnino immunis es ab hoc hominum affe-
ctu: sine murmur te terram hauris contumeliam; hoc
testimonium est, quod peribes doctrinam, quam tradidi-
sti, illam exercens coram iudicibus tuis. Nihil ultra pro-
prietate requiebatur, ut divina esse cognosceretur; neque

qui,

qui, ut ita dicam, viti exillium attollit in societate, &
qui nefario exemplo suo se fontem constituit omnium cri-
minum, qua a sectatoribus suis committuntur. Ah! cogi-
temus, præbere haec pacto criminis exemplum, non esse unum
patrare scelus, sed feautorem constitutre peccatorum om-
nium, quae ab aliis committentur, hoc est, inferre conu-
meliam Dei Filio per manus, & ministerium aliorum; hoc
esse sterner viam sceleris; ideoque particeps fieri eorum
omnium, qui nostrar exemplum fecuti pecabunt; atque
ut verbo me expediam, alius aditum aperte primum qui-
dem scelus, mox autem ad damnationem. *Idem.*

Si illum cogitaremus, S. Augustinus ait, qui hac casus
fuit alapa, nonne cuperemus, ut qui perculit, vel igne
infestis hu-
is impo-
cia omni-
cali fulimi,
scilicet quod no-
bis haec in
occidente
probavit Sal-
vator.

interviu-
tum pertinet, longe aliter accidit. Hoc ar-
gumentum cum in decus suum non coederet, confusum co-
pit tacendi; quandoquidem non tanta aderat causa lau-
dandi. Ad illos spectabat de se dicere testimonium, & il-
lud etiam de Magistris doctrina peribere, necnon in pra-
xim redigere id, quod ipsos docuerat, offendendo non
debet nisi animum ad tuendam veritatem. Illi divina hu-
mum audiverant verba, viderant miracula, quibus doctri-
nam suum confirmaverat; telles fuerant sanctitatis, ac
vita irreprehensibilis; cur non prodibant, ut eam propa-
garent? Heu! Imbecillitas causa fuit, ut illi quidem
illum deferenter, & metus prohibuit, ne duo illi, qui
eum eminus fuerant subsecuti, ad illum tuendum accede-
rent. *Autor sermonum in omnia argumenta &c. in allegoribus de Passione.*

Malum opis
doctrina, iudicium ferentes de Salvatoris persona, &
nisi quam
concepere
poterant
iudicium
Filius, si ho-
dicum fer-
rent ex di-
scipulis, qui
eruerant.
Quid sentire poterant Judices de Salvatoris persona, &
doctrina, iudicium ferentes de Magistro ex discipulis?
Unus quidem videratur illum, atque in eorum manus
tradiderat: reliqui vero illum deferuerant: quid igitur co-
gitare poterant videntes ex illius schola proditorum emer-
gere, alias vero non audere in lucem prodire, ea que ab
illis dicta fuerant confirmatorios? Et sane, Discipuli, & illi
Apolo, quos Homo Deus dignatus est delectu, confuse-
tudine, familiaritate, amore, ubi estis? Quid dictum non
suit in deducere, & probrum illius, quem fecisti estis?
Eius damnationem nomine & verba est subsecutaria? Fieri
non potest, ut vos quoque vicimus non conqueramini, eo
quod illum fecisti estis, & habeamini criminum ejus con-
fortes, si ille nocens judicetur? Accedite ergo, rationem
de illius innocentia reddituri. Unica, quam petiti, gra-
tia a militibus, a quibus caput fuit, illa existit, ut vo-
bus parceretur: *Si ergo queritis, sine his abire.* (Jom. 28.)
Numquid illum modo in tanto discriminare postum de-
fere opus est? Quia contumelia, Fideles, videte ex tot
mortibus, quorum erudiendorum curam illi suscepit,
ne unum quidem ad causam illius perorandum accederet!
Ex tot, qui telles fuerant miraculorum ejus, & illecti
prosorsus caelesti ejus doctrina, ne unum quidem inventari,
qui sequitur illum, ubi est in manibus inimicorum suorum?
Videre se generatione derelictum ab omnibus, quos
summa complexus est caritate, & qui illi integerrimam
fidem fuerant profili? Quid existimari potest de homine
ab omnibus derelicto, cui ne unum quidem supererat am-
bitus censeatur, qui illum fuerit fecutus? *Idem.*

Quamquam vobis cor eset adstantium, quamquam
accerrima in vobis eset ultio cupiditas, quamquam ad
judicium ferentes de Salvatoris occisione infelix.
In noscere debemus partem indignatio-
nis, quam in
hunc mil-
item Salvato-
ris per-
ficiorem.

Exemplum
patiens
quod Dei Fi-
lius haec in
illam inferendarum esetis patris, oculos in IESU CHRIS-
TI faciem concitare: *Respic, in faciem Christi tui.* In au-
gustam hanc faciem, quam Angeli videant concupiscunt
& ubi consideraveritis divinum Salvatorem flagellis casum,
similique tranquillum, nihil ultra requiretur, ut de ma-
nibus vestris excedant arma. Denique patientia in Deo
nos doget, nil majus est, quam in gravissimis malis esse
patientem & nulla esse bona, que illam non subfleguantur,
vel concomitantur. Virius haec nimis heroicus est,
quam ut propriis viribus illam adquiramus; & ut simus
patientes ex modo quo Dei Filius fuit, ab illo nobis di-
scende ex mansuetudo, & cordis humilitas. Duplicis hu-
ius-virtutis rex, quas nunquam separare debemus, do-
minabit nos tristis animabus, in quo cumque injurya genere
erimus tranquilli; cum ideo feroces simus, quia nihil pa-
ti potest superbia, & cum repente nos inflamme iracu-
dia, præsto fumps, ut quadammodo invito momento pro-
pulsemus contumeliam, quo nos inferior; tantum abe-
re, ut imitemur divinum autographum, qui cum malodiceveris
cum patet, non communabatur, strabebat
autem judicanti se in iude. *Idem.*

Ea quid accidit hodie quoque plerisque fidelibus, qui
esse deberant totidem Divini hujus Magistri discipuli,
sed quos pudet profiteri doctrinam illius, & palam se il-
lici discipulos profiteri. Non ignorant quidem ejus Do-
ctrinam, hanc ab ipsa calent puerit; millies iterum
quod millies eam prædicari audierunt, eamque alii pra-
dicarunt; sed proxim ignorant, & vivunt quasi num-
quam de Christiana Religione verba fieri audivissent.
Etenim ubinam evidenter in actionibus eorum christiana
humilitas indicia: ubi mortificatio, & fuga voluptatum?
quandoquidem spiritus pauperatorem ostendunt, & suum
abrenuntiationem, quam JESUS CHRISTUS edocuit?
Ah! si de Magistro doctrina ex Discipulorum actioni-
bus judicium ferendum est, quid de illo cogitandum est,
quia de aliis credendum? Discimus hodierna die, nobis

quatenus Christianis, & hujus Hominis-Dei discipulis vitam esse ducentum zque adscendentem, perinde ac tam Christiani gloria a nobis penderet, & nos deodere cefsemus caelesti huic Domino, si per vita nostra nequitiam doctrinam illius mentis fuerimus. Aliquando ne Salvator iste faceretur nos discipulos suis esse, nisi ahi fuerimus tales profiteri si in occasionibus, ubi telamionum illi perhibendum est; vel si metus hominum proibit, ne ir praxim redigamus doctrinam, quam tradidit nobis? Heu! Humana ratio! inanis metus! qui bona opera prohibet! quot sancta jugulas confusa! Cogetimus, se palam Salvatoris inimicum profiteri, qui pro illo te statere non profiteret, Qui non est mecum contra me est. (Mat. 12. 30.) Idem.

Principes Sacerdotum, & concilium universum in adi-
bus Caiphas coactum, cum Jam statuerit IESUM de medio
austerendum, huic iustitiae aliquem tamen juris fucum
allinere voluerint. Quare illum captiosis interrogatio-
nibus fallere ; ejus responsonibus in ludibriis traducuntur.
Teles auto corrupti illum variis nominibus arguent, &
Salvator silentio respondere : illi iterum urgent, ille vero
non addit verbum ; rationes adferre conantur, ut ea, qua-
dicta fuerint, confirmentur, & pro illo patientia heroi-
ca perorat. *Iesus autem rubeus*, (*Marij. 26.*) Sacer tutes
ait. Quid ergo, Salvator ! traduci tamquam divina, hu-
manaque laze Majestatis reum, qui unico verbo tota-
lumnia refellas? quasi silentium fuisset veritatis confessio-
instaurant, ingeminante criminationes suas ; ille magis
tacet, quo magis illi victoriam se reutilit gaudent, ei-
que infamie labem adspargere conantur. De Filiis con-
fitebatur : *Itus autem rubeus*, & ut sanctus Ambrosius in-
quit : *Corbis calumnias appetitus densus silentium triumpha-
le*. De calamitis triumphant quin alter suam probet innoc-
entiam, quam invicta patientia. O silentium de negui-
tia triumphans! o vixtrix patientia! qui omnes querimo-
nias nostras, & murmur omne confundit, quandoquidem
nobis ne exigimus quidem obiecti potest verbum, quoniam
nisi illico succenseamus? Quid? hoc silentium Dei patien-
tis, ac fustinensis quidquid suggerit odium, & invidia ad
calamitatem inferendarum efficer non poterit, ut asequeam
festum Dei tot contumelias adpetiti, & efficiens ut sua
triumphum referat patientia, ubi sui opprimitur innocentia? *Idem*.

Capnus cuius tota agendi ratio cum iniunctitia erat conjuncta, cum extremis excessibus violencia turpissimas politica veritatis admiscuit: Videntes enim se nihil per testes proficeret, & nullum se posse responsum elicere a Salvatore, neque ex illius silentio anfanum exciperet, ut eum condemnaretur, hunc in Dei viventis nomine adjuravit, ut confiteretur, utrum ipse Christus esset, & Meffias in lege promisus. Tunc propter reverentiam divini Nominis JESUS aperuit os suum; & veritati perhibuit testimonium. Interrogatio hanc talis erat, ut spei locus esse poterit, ut responsum illius tot confirmationem miraculosa, quae fuerat operatus, & qua ne ipi quidem judices ignorabant, in adorationem converterent odium summi Sacerdotis qui non JESUM CHRISTUM, sed femitemptum adjudicaret, plorando totum vita sua spatiun id, quod contra ipsum peccaverat. Sed ubi cor humanum semel in malum determinatum est, in virus convertit, quidquid illi prodebet potest. Tamen Filius Dei omnem illi excusationem adiunxit voluntate, omnemque cecitatem eius colorem, eique respondit: Tu dicas. Veritatem dico vobis: amodo videtis filium hominis solentem a deo virtutis Dei, & venientem in tribibus iste: (Matib.26.) Sed Pontifex iste furens, crudeli odio corruptus, quin ad haec verba respiceret, illis auditis, impetu quadam, quem zelum haberi voluit in horroris, & execrationis signum, sua scindens vestimenta, clamavit: Blasphemavit, quid adiuse egemus testibus? quid aliud expectandum est, nonne auditus blasphemiam? Itaque five hic Mundi Salvator loquatur, five taceat, five seipsum defendat, five opprimiri patiatur, omnia illi criminis veruntur, & undeque arripitur occasio illum morte dignum judicandi. *Istru.*

Ecce autem confluxum quod Caiphas, & Principes Sadocetorum diabolica prudenter ceperunt; ut anfan habentem dammandi, perendicere Salvatorem. Sciebant ipsum pluribus in occasionibus vocasse Deum Patrem suum, affectentem *urumque hominum*, & *idem est*. Videbant ipsum vulgo fœmet appellare Christum Filium David, & suspicabantur, non deesse in illo ambitionem, & illum pro Messia haberi velle: Igitur crediderunt, se illi paratuos laqueum, unde se extricare non posset, si querarent se ab illo, utrum esset Christus; dicebant enim, si facebatur se Filium eius Dei, traducemus illum pro blasphemio, qui secundum legem meretur mortem: si se Messiam dixerit, cum qualitas haec Regiam amplectatur, illum lata Maje statis reum adversus Cesarem declarabimus; & si negaverit urumque, hoc illi testibus irreprehensibilibus demonstrabimus; ideoque quocumque se vertat, & quidquid respondet, evitare non poterit mortem, quem illi inferre

etiam cum impotentiā. Fades eius confundit, quod cum blasphemis fieri consueverat, impinguntur colaphi, calcibus, & colaphis cadiut; impallit, repellitur modo hūo, modo illuc. Qui gravius illum percutiunt, & majori cum ignominia irrisent, hi fociorum plausibus excipiuntur, qui violentius illum prostrant, magis strenui, atque dominis suis fideliores audiunt. Cumq[ue] nemo est, qui hac in re aliis palmar cederet velit, aliis crines, aliis barbam convellere stident eam cum impotentiā, que in hominum mentem venire non poset, nisi hominibus admixti dämones essent, quemadmodum Sanctus creditit Chrysostomus; ali vero animofores iterant colaphos, & futilibus cadunt, atque in singulis ictus irrisione initalant. Propheta nobis, quis est, qui te persecutus? (Matth. 26.) eodem ferme pacto, quo Propheta nobis exhibet Salvatorem hunc tractare barbarorum improprietatis, facte alaparum itib[us] livefcente, impuris conspuantum facibus coquinata, totoque corpore virgin contuso. Corpus menum de persecutientibus, & genas mas selloribus, faciem manus averti, ab incepantibus. (Iust. 50.) Ex variis Auditoribus. Illi aspergunt illa facilius, & concurvante ex Salvatore, fa-

Ubi miseri illi satellites agnoverunt ex Salvatoris facie, & tio corporis habitat, quandam elucetere magnitudinis, & Majestatis lucem, qua reverentiam conciliabat, & que impudentissimum quempiam coerebat, illi velamen aliquod obiecte statuerunt, ut eum liberius percuterent, auferentes illi affectum & criminum cognitio nem. En. Fideles, quid hodierna die pariat plurimorum peccatorum impotentiam, qui se a Deo non videri putant; idque propter duplēcū caccatēm; alteram quidem quod vēlo obnubere student faciem Dei ipsius, perfudentes fibi se ab eo non videri, vel se fugere posse aciem vindicis oculi, qui denissimis quaslibet cordium ipsorum tenebras penetrat. Alteram vero, velum proprias obtundit oculis ne cogint unquam de vita sua, quapropter præcipites in omnia ruunt genera flagitiorum. Heu! ne flatus, auditor mihi, hoc pacto velum ante faciem Domini, singena tibi Deum cœcam, qui non videat, Deum infirmum, qui de feceleribus tuis pons sumere non valeat; neque illud quoque prodest, quod oculis vestrīs vittam obiciatis, ne confidetis unquam, omnes noctis tenebras non esse ita densas, ut vobis ipsos absondant oculis illius, qui ipsum lumen est; quapropter imitemini hos calamitosum hominem, qui Dei Filium omni afflictionē contumelia. *Auctor sermonum in omnis argumentis. Ex. de Passione.*

Sermones secundum
quem datum
fuit ut missio
bitus j. C.

Postquam ne, ego quidem sine horrore referre, vos autem citra indignationem audire contumelias, quia infernatur huic Regi gloria, statim ac judices improbi illum morte dignum pronuntiant? Fingite vobis igitur, quae pena manet illum, in quem inimici, & ipsi etiam Judices publicum odium concitarunt, arcitis aditributis vinculis, fervorum impotenter traditum, qui facile heriles induant sensus, ubi agitur de injuria aliqui inferenda, quantumvis modicum ad id extimulenter. Parum est in faciem ejus confusare, capillos convellere, humi affigere, in ludibrium traducere Propheta, & Melissas digneatum: nisi illum pedibus calcant, pugnis cadunt, & omni coquuntur ignominia, quam effrenis licentia fuidere potest ame plebi, cui licent omnia: Ah! Calum, intueri ne vale spectaculo adeo nefariorum! Dicam ne etiam, ne nulla permittratur Salvatori quies, satellites, fervosque alienigenas sibi succedere vicibus, ubi defatigati fuerint; ita ut refecti in priorum locum subeunt; eorum, qui precesserunt, impotentiam superare contendant? Beati Spiritus, nihil antiquius est honore vetri Regis; quomodo nam tranquilla specie potestis, quae illi interurum opprobria? Sed hoc tempus est patientiae hujus hominis Dei, qui se se hujusmodi malis objiceret dignatus est.

Cum videmus in Scripturis miserum statum, ad quem Philistini redigebant Sansonem, & præsertim quomodo rapientia, que pacis contempnas, manibus, opprobria plebeja facis? Auter sermonum in omnia argumenta Eccl. in aliorum de Passione.

CONTINUATIO PASSIONIS.
LAPSUS SANCTI PETRI.
MONITUM.

Quamvis lapsus Sancti Petri incidunt in Passionis Domini Historia, & circumstantia, quam plurimi Predicatores omittunt, vel quam leviter, obterre perstringunt, censu eam mibi non esse pretermittendam. 1. Quia præterquam quod infidelitas Principis Apostolorum, & illius, qui majori zelo erga Filium Dei Iucos erat, maximon attulit. 2. C. dolorem, locum propter pluribus moralibus confidantibus, & utilibus documentis, quibus alibi locu vix inventi potest. 3. Quia qui Passio nem in plures sermones pertinuerit pro singulis diebus majoris hebdomadae, solent pro argumento aliquid sermonis Iudeo predicationem, & Sancti Petri negationem affirmitur: quapropter in Passionis tractatione utramque inferendam esse arbitrari sumus. Quod non prohibebit quomodo qui e re censurint non preterire hanc circumstantiam, etiam si totam Salvatoris Passionem unico sermone concludant, non mutuentur, quod illi sit proficuum.

Tamen ut brevitate studeamus in hoc argumento, quod per tristitia tamquam pecuniae, & ab historie corpore aevulum, complectentur tribus Paragraphis: Magis, huius, Apostoli lapsum, & penitentiam. Primum continent locos Scripturae, & Sacrorum Patroni; Alter confidantiones theologicas, & Morales; & tertius dolelos Asceticorum, ac recentium Concionatorum locos hujus argumenti.

DE LAPSU SANCTI PETRI.

Loca Scripturarum, & Sacrorum Sanctorum hujus argumenti.

Vos omnes scandalum patimini tunc in ista nocte: respondens autem Petrus, ait illi: O si omnes scandalizari fuerint in te, ego nuncquam scandalizabor. Matth. 26.

Ait illi JESUS: Amen dico tibi: quia in hac nocte antequam gallo caneret, ter me negabis. Idem.

Petrus sedebat foris in arce, & necessitate ad eum una ancilla dicens: Et tu cum IESU Galilaeo eras, in illo negavisti eum omnibus dicens, nescio quid dicas. Ibidem.

Vidit eum alia ancilla, & ait hinc: qui erat ibi? & hic erat cum IESU Nazarenus, & iterum negavit cum iuramento: quia non novi hominem. Ibidem.

Pofitum accersit, qui stabat, & dixerunt Petru: zere tu ex illis, nam & loquela tua manifestum te facit: sive caput dereliqueris, & iurare, quia non novissi hominem, & continuo gallus canaveris. Ibidem.

Recordatus est Petrus verbi IESU, & egressus foras flevit amare. Ibidem.

Et si omnes scandalizari fuerint, sed non ego. Marci 14.

Ait illi JESUS: Amen dico tibi, quia in hode in nocte triplum gallus vocem bidet deinde, ter me negatur. Ibidem.

Ait ille (Petrus) amplius loquebatur: esti opernaris me solum commiri tibi, non te negabo. Ibidem.

Venit una ex anellis summi Sacerdotis, & cum vidisset Petrum calificatorem, apficiens illum ait, & tu cum IESU Nazarenus eras. Ait illi negaveris: & neque scio, neque novi quid dicas. Ibidem.

Rufus cum vidisset illum ancilla, caput dicens circumstantibus: quia ex illis es, at ille iterum negavit. Ibidem.

Et post possum, rufus qui adstabat dilectebat Petru, quia ex illis es, nam & Gallus es: ille autem caput ambarbam, & iurare, quia nescio hominem ipsum, quem dicitis. Ibidem.

Petrus sequitur eum a longe. Luc. 22.

Dicit Petrus ancilla ostia: numquid tu ex discipulis eius similes illis es? dicit illi, non sum. Joann. 18.

Erat autem cum eis (Ministris) Petrus sicut, & calificatus est. Ibidem.

Quem cum vidisset ancilla quedam sedentem ad lumen, & eum subito intuita, dixit, & hic cum illo erat; at ille negavit eum dicens, mulier non novi illum. Luc. 22.

Post possum, ilius videns eum dixit, & tu de illis es: Petrus vero ait, o homo non sum. Ibidem.

Intervallo facta quatuor hora uita, alius quedam affirmans dicens: vere hic cum illo erat: nam & Gallus es? & ait Petrus: homo neque quid dicit; & continuo, abduc illo loquente, cantauit gallus. Ibidem.

Confessus Dominus respexit Petrum, & recordatus est verbi Domini, sicut dicerat; priusquam gallus cantet, ter me negabis. Ibidem.

Loca, & Sententia Sanctorum Patrum.

Petrus si non peccaserit, peccatoribus non ignoraretur: ideo Petrus magister Ecclesia permitetur peccare, ut ejus culpa ad indulgentiam multorum proficiat. Sanctus Augustinus ferm. 3. de Sancto Petro.

Cum dicimus Petrum ter negasse Christum, non ipsum primum accusare dellet, sed hunc insuendo admonei nos operari, ne quisquam de humanis viribus confidat. Idem tract. 66. in Joannem.

curiositate rei huius extum, & quem faciem est habitat, vide voluisse, ita ille affectus erat; qua in re animadverte pofum plemque contingere, id quod apud homines vulgo virtus, & fortitudo existimat, id sepe in Christianis esse presumptionem. Si discipulus ite pro hac temeritate aliquis illam in propriis viribus diffidentiam, ac vigilantiam, quam Salvator, in cuius schola fuerat edocetus, illi etiam, atque etiam commendavit, nunquam existimat se aliorum fortissimum, neque vietus fuisse. Recordabatur, fe Magistro suo fuisse politicum, fe nunquam ab eo receperum fuisse, & si opus fuisset commori cum illo, fe lucibentissime mortem subfumitur; sed oblitus erat quod illi praedixerat Magister: fe ab illo ter negatum irit. Inquit praefat voluit fidem promissionis, cui non debeat presumptio, viribus humanis, quae fuit criminis cauca.

In magni hujus Apostoli lapsu possumus admirari divine Providentie confita nunquam permittentis mala, nisi ut inde bona proficiantur; teste Augustino. Et profecto ex Sancti Petri peccato magna huic Apolito, magna nobis, magna Ecclesia cessit utilitas. Primum enim, Petrus propria didicit experientia, quantum posset ope gratis; & quantum vel, solisque viribus arbitrii arbitrii. Cum IESU CHRISTI divinitatem confessus est, id accedit per pecuniam Del revelatione; cum vero negavit illum, hoc evenit per motum propria voluntatis. Secundo, haec fuit causa humilitatis ejusdem in reliqua vita sua spatiuum, meminisse criminis adeo enormis; cum enim omnibus praecedente debet dignitate, peritile etat aliquod habere fener humiliandi argumentum, ut S. Augustinus amadetur; & S. Gregorius addit ipsum didicisse illinc misereri eorum, qui auge, ac ille laberentur, cognita hominis imbecillitate, atque infirmitate; eumque munus suum Pastor universalis exigere debebat, ut doceret homines penitentiam, statim ex illa domo egreditus est, amare flevit, totumque vitu sua spatium impedit, ut unius momenti infirmitatem iugis fidelitate repararet; quod nobis locum praebet nonnulla de illius penitentia animadverendi. Discamus hinc, ubi peccatores sumus, fieri penitentes; discamus nosmet præberre attentos, & fides interioribus gratia motibus, quibus urgemur, ut festinemus, reverti ad Deum: potissimum vero discamus, diutius in peccato non permanere. Vix Apolitus Magistrum, Domini munus suum negavit, cum ipsum poenitentia, & solus Salvator inuitus illum ad officium revocavit. Sape interios elabi finimus annos, antequam cum divina Majestate revertamur in gratiam, sceleris in singulos dies multiplicantes. In hoc Apostolo imitari debemus hanc celeritatem respondendi gratia nobis oblatae. Salvator conversus vix respexit Petrum, cum inuitus hic, velut colum fidicor illius, & inde amaras lacrimas affluenter elicuit. Hæc unica fuit consolatio, quam Dei Filius recipit, inter tot cruciatum, & contumelias, quibus afficiebantur.

Sanctus Petrus ut nobis præberet certum sue penitentiam argumentum, statim fecit in loco, qui sua innocentia facilius extiterat: Egressus foras, manifestum sincera converfionis indicium & verum, firmumque argumentum subcepit. Ad perfectam conversionem, ut nos ad peccandum impuleret. Videlicet enim semper in iisdem occasionibus permanere, ubi semper vici fuius; & credere, nos in posterum fideliores futuros; hac bipalmari illius est, cuius errore abscondit non est arduum, si nobiscum meliori cum fide ageremus. Quid autem dicimus de personis, dicendum est etiam de professionibus, atque statibus; & S. Gregorius hom. 24. in Evang. animadvertisit, S. Petrum post conversionem suam, & Salvatoris resurrectionem rediisse ad retia sua; & Mattheum vero ad telonium suum non rediisse, quia S. hic Doctor ait, noa defunct profitiones bona, & licet, quia omni tempore possunt exerceri, & male, atque periculis, quarum exercitum nunquam, vel ferri nunquam potest culpa vacare. Quia per fenses obliquerunt peccato, nulla est dubitatio, quoniam illas relinquere teneamur, quoniam sunt proxima peccati occasio.

ubi Apostolus hic egressus fuit de loco, ubi divinum Peccatum suum. S. Petri permisit, fuit in poenam presumptionis illius, & ut confundire illum in humiliante, quia indigebat, & cujus necessitatem, & utilitatem non satis cognoverat: nam proculdubio nihil illi magis proudit sicut virtutem illi conservandam, & procurandam, quam lapsus sui cognitionis. Ita Deus, qui novit ex malo bonum promovere, permittit nonnquam, ut qui virtutis sua nitore in oculis hominum tamquam sydera fulgeant, patiantur ecclipsim, que labem offundit eorum existimationem, ut iterum adquirant humiliatum, cujus jauchuram fecerunt. Quapropter Sanctus Augustinus ait, prodebet superbiis in peccatum aliquod infingi coruere, ut pudor falutaris relevet illos a lapsu, quem in ilis inanis aliquo oblectatio pepererat; si mox ingrediantur in fener, & sicut fecit Sanctus Petrus, providentia confilia aequantur, salutem eorum certam faciendo per confusione.

Ratio alia, quam affere possumus divinæ hujus erga Apololum Providentia, est, ut obiter jam innuimus, cum CHISTI, opera pretium suffice, ut ille per proprie inveniam veniam detinet, & quod peccatorum poenas luamus, eaque expienuis rigoribus penitentia. Huic autem iustitia non est dolor perfactorius, nec aliquis lacrima, quae saepe naturalis potius elicet dolor, quam vera scelerum nostrarum penitentia, si postmodum non ultra cogitatione eadem recolimus illa. Dolor nostrar, & lacrima, non secus ac illa Petri, non nisi cum vita nostra sunt desitutus.

Deus permisit lapsum S. Petri ut apostoli ut in principiis Apololoi in poenam presumptionis illius, & cujus est. Ita hanc iudicem, & sententiam operam, quae in genitu meo, (Psal. 6.) inquit Propheta, lavabo per singulas nostras letitiam mūm, lacrimis meis frastim mūm rigabo. (Psal. 101.) Ad veritatem hanc probandum non requiritur aliquid ultra preter amaras, ubereque lacrimas Sancti Petri, que magnitudinem, ac diuturnitatem doloris significant. Una profecto sincere contritionis lacrima fuit ad iram Dei fletendam, & criminum maximum veniam impetrandum; fed sine detramento iurium divine iustitiae, quae perit, ut peccatorum poenas luamus, eaque expienuis rigoribus penitentia. Huius autem iustitiae non est dolor perfactorius, nec aliquis lacrima, quae saepe naturalis potius elicet dolor, quam vera scelerum nostrarum penitentia, si postmodum non ultra cogitatione eadem recolimus illa. Dolor nostrar, & lacrima, non secus ac illa Petri, non nisi cum vita nostra sunt desitutus.